

فَصْلٌ ٦

نَفْتٌ وَّ گَازٌ

به دلیل اهمیت فعالیتهای نفت ، گاز و پتروشیمی در اقتصاد ایران ، یک فصل جدا از فصلهای معدن و صنعت به اطلاعات آماری آن اختصاص داده شده است .

با استخراج نفت و گاز از اولین چاه نفت در مسجد سلیمان ، در سال ۱۲۸۷ شمسی (۱۹۰۸ میلادی) فعالیت صنعت نفت در ایران آغاز شد و آمارهایی از زمان مزبور گردآوری شده است . پس از ملی شدن صنعت نفت در اسفند ۱۳۲۹ شرکت ملی نفت ایران آمارهای وسیعتری را منتشر کرده است که در اولین سالنامه آماری کشور آمارهای مربوط به سال ۱۳۳۴ شمسی (۱۹۵۵ میلادی) درج شده است . پس از تأسیس شرکت ملی گاز ایران در اسفند ۱۳۴۴ و شرکت ملی گاز مایع ایران در سال ۱۳۶۶ این دو شرکت نیز به ترتیب آمارهایی در زمینه گاز طبیعی (L.N.G) و گاز مایع (L.P.G) گردآوری و ارائه کرده اند .

در سال ۱۳۴۲ با احداث اولین کارخانه کود شیمیایی در کشور ، صنایع پتروشیمی تولد یافت و این نقطه‌ی آغاز تأسیس سازمانی مستقل برای معرفی صنعتی نو در کشور بشمار می رفت . از سال ۱۳۴۳ این سازمان نویا تحت عنوان شرکت ملی صنایع پتروشیمی به فعالیت خود ادامه داد . خوشبختانه به دلیل وجود منابع اولیه فراوان (نفت و گاز) ورزش افروده بالا و همچنین سایر عوامل ، تولید مواد پتروشیمی در ایران مورد توجه و عنایت خاصی قرار گرفته است .

اطلاعات این فصل شامل دو قسمت نفت و گاز است که توسط شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی و استان و همچنین شرکت ملی گاز استان به روش ثبتی تولید و ارائه می شود .

نفت : آمار نفت شامل مصرف انواع فرآورده‌های نفتی ، تعداد مخازن و جایگاههای فروش مواد سوختی می باشد .

- لازم به ذکر است بخشی از فرآورده‌های نفتی مانند انواع روغنها موتور و صنعتی ، قیر و سایر فرآورده‌های نفتی به بخش خصوصی واکذار گردیده که شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی قادر به ارائه آمار نمی باشد .

گاز : آمار گاز شامل تعداد شهرها و روستاهای گاز رسانی شده ، تعداد انواع انشعاب ، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز می باشد .

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است :

نفت خام : نفت خام آمیزه‌ای است پیچیده از ترکیبات هیدروکربوری که از مخازن طبیعی نفت در زیر زمین ، در بعضی از نقاط دنیا استخراج می شود . نفت خام به طور عمده مشتمل از ترکیبات اشیاع و غیر

اشیاع هیدروکربورهای آلیفاتیک و بعضًا آروماتیک می‌باشد. بجز هیدروژن و کربن که دو عنصر اصلی تشکیل دهنده نفت خام به شمار می‌رond، عناصر دیگری مانند ازت، اکسیژن، گوگرد و فلزاتی چون نیکل، سدیم، وانادیم و آهن به مقدار کم در آن وجود دارند. به همین جهت، نفت خام از نظر ویژگیهای فیزیکی و شیمیایی بسیار متغیر است.

نفت سفید: نفت سفید برشی از نفت خام و متتشکل از سه نوع هیدروکربور پارافینی، نفتینی و آروماتیکی می‌باشد. این فرآورده به عنوان سوخت گرمایشی و سوخت مراکز حرارتی به کار می‌رود و یکی از مواد اصلی تشکیل دهنده سوخت جت است.

نفت کوره: نفت کوره از بازمانده تقطیر نفت خام دربرجهای تقطیر پالایشگاه به دست می‌آید. این فرآورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین، به آسانی نمی‌سوزد و یکی از سوختهای عمدۀ کشتیها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاههای برق به شمار می‌رود.

نفت گاز: نفت گاز فرآورده‌ای است که بعد از برش نفت سفید به دست می‌آید و به عنوان سوخت ماشین آلات کشاورزی و صنعتی و سوخت تعدادی از وسایل نقلیه عمومی و تاسیسات حرارتی به کار می‌رود.

بنزین موتور: بنزین موتور آمیزه‌ای است از هیدروکربورهای به طور عمدۀ حلقوی وایزومره با نسبتهای متفاوت که برای افزایش درجه آرام سوزی آن، برخی از ترکیبات آلی به آن اضافه می‌شود.

گاز مایع: گاز مایع مخلوطی است از پروپان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف، نسبت حجمی این دو ماده در مخلوط تغییر می‌یابد و در تحت فشاری حدود ۱۱۰ - ۱۰۰ پوند بر اینچ مربع به صورت مایع درمی‌آید.

مشترک گاز: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که طبق روش پذیرش متقاضیان گاز پس از تحويل مدارک مورد نظر و پرداخت حقوق و هزینه‌های متعلقه، مشخصاتش در دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.

صرف کننده گاز: به مشترکین اطلاق می‌گردد که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک پذیری راه اندازی شده باشد.

انشعاب گاز: به خطوطی که جهت ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می‌شود انشعاب اطلاق می‌گردد.

سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد - ۱۳۸۶ - ۶- نفت و گاز

۱- مصرف انواع فرآورده های نفتی

نفت سفید (هزار لیتر)	بنزین (هزار لیتر)	سوختهای هوایپیما (هزار لیتر)	گاز مایع (هزار کیلوگرم)	جمع	سال و شهرستان
-	-	-	-	- ۱۳۷۰
۳۸۱۱۷	۲۵۱۳۶	۱	۴۳۲۰	۱۰۹۰۱۸ ۱۳۷۵
۵۲۴۲۹	۹۷۱۶۶	۱۰۴	۹۳۰۰	۲۶۷۶۹۴ ۱۳۸۰
۵۵۴۱۳	۱۱۲۸۷۵	۱۲	۱۰۲۴۰	۲۸۳۶۴۴ ۱۳۸۱
۴۹۹۶۱	۱۲۹۴۸۶	۳۲	۱۰۱۴۶	۲۹۱۳۱۷ ۱۳۸۲
۵۸۱۷۰	۱۴۴۰۱۹	۷۰	۱۰۵۲۷	۳۲۶۶۴۵(۲) ۱۳۸۳
۵۷۹۹۰	۱۶۰۰۸۰	۵۵	۱۰۸۴۹	۳۳۷۹۷۴ ۱۳۸۴
۶۳۲۱۰	۱۸۳۱۷۲	۲۴۰	۱۰۲۹۸	۳۸۹۱۳۹ ۱۳۸۵
۴۴۸۱۸	۱۶۳۰۱۲	۲۰۳	۱۱۰۰۰	۲۱۹۰۳۳ ۱۳۸۶
۳۷۱۰۲	۸۱۷۴۱	۲۰۳	۶۱۲۰	۱۲۵۲۱۶	بویراحمد
۲۸۲۳	۳۷۷۳۷	.	۴۰۸۰	۴۵۲۵۰	کهگیلویه
۲۸۲۳	۴۳۹۳۴	.	۱۳۰۰	۴۹۰۶۷	گچساران
.	دنا(۱)
.	بهمنی(۳)

۶-نفت و گاز سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد - ۱۳۸۶

۱- مصرف انواع فرآورده های نفتی (دباله)

سال و شهرستان	نفت گاز هزار لیتر)	نفت کوره (هزار لیتر)	روغنهاي موتوه و صنعتي (هزار کيلوگرم)	قير (هزار کيلوگرم)	ساير فرآورده ها
..... ۱۳۷۰	-	-	-	-	-
..... ۱۳۷۵	۳۱۴۱۳	۸۸۴۶	۷۵۲	۴۳۳	.
..... ۱۳۸۰	۷۲۲۴۷	۲۰۲۱۴	۱۵۳۲	۱۴۷۰۲	.
..... ۱۳۸۱	۷۷۶۷۴	۲۰۸۱۹	۸۸۵	۵۷۲۶	.
..... ۱۳۸۲	۷۶۶۲۸	۱۱۰۶۲	۶۶۵	۱۳۳۳۷	.
.....(۲) ۱۳۸۳	۸۱۱۲۸	۱۷۴۳۷	.	۱۵۲۹۴	.
..... ۱۳۸۴	۸۸۰۲۹	۲۰۹۷۱	.	.	.
..... ۱۳۸۵	۱۰۸۱۸۵	۲۴۰۳۴	.	.	.
..... ۱۳۸۶	۱۱۶۴۹۴	۸۷۵۶	.	.	.
بویراحمد	۴۹۱۳۵	۶۷۹۶	.	.	.
کهگیلویه	۲۴۴۱۷	۳۳۲	.	.	.
گچساران	۴۲۹۴۲	۱۶۲۸	.	.	.
دنا(۱)
بهمنی(۳)

(۱) در مواردیکه سه صفر درج شده اطلاعات شهرستان های بویراحمد و دنا با هم محاسبه گردیده اند.

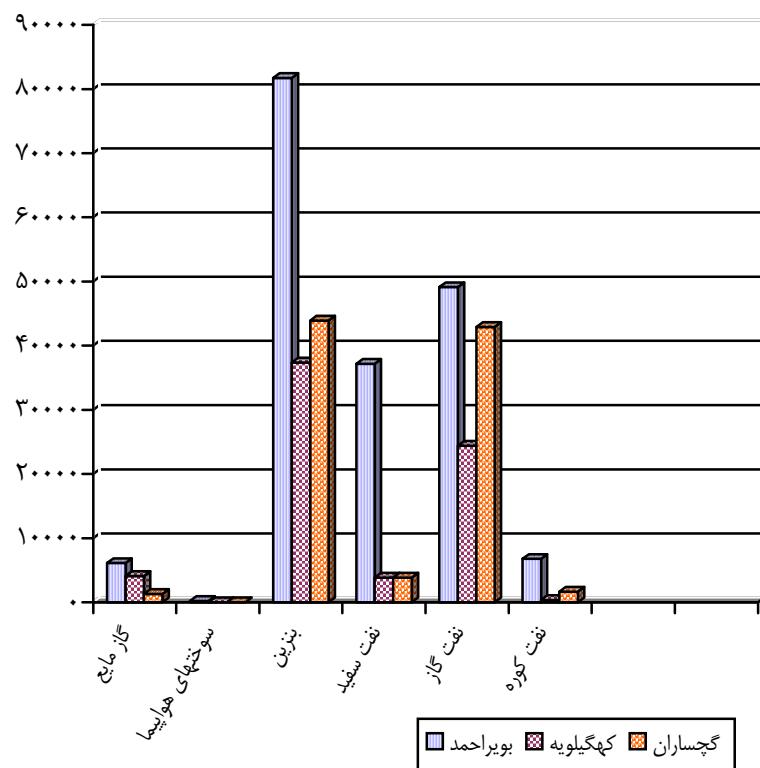
(۲) از سال ۱۳۸۳ به بعد عرضه روغنهاي موتوه و صنعتي ، قير و ساير فرآورده ها به بخش خصوصي واکذار گردید.

(۳) شهرستان کهگیلویه و بهمنی باهم محاسبه گردیده اند.

به علت مصرف سوخت کارخانه سیمان در سال گذشته عدد زیاد بوده و اکنون کارخانه سیمان کار کشی شده و مصرف سوخت آن تغییر نموده است.

مأخذ - شركت ملي پخش فرآورده های نفتی ايران - منطقه کهگیلویه و بویراحمد.(ر.پ).

نمودار ۱-۶- مصرف انواع فرآورده های نفتی بر حسب شهرستانها: ۱۳۸۶

مبنای جدول ۱-۶

۶-نفت و گاز سالنامه آماری استان کهکیلویه و بویراحمد-۱۳۸۶

۶-۲- تعداد مخازن و جایگاههای فروش مواد سوختی

خصوصی	تعداد جایگاه			مخازن مواد سوختی ظرفیت (لیتر)	تعداد	سال و شهرستان
	دولتی	جمع	دوچرخه			
۲	۱	۳		۵۴۰۰۰	۱۲ ۱۳۷۰
۲	۱	۳		۵۴۰۰۰	۱۲ ۱۳۷۵
۸	۱	۹		۱۳۹۵۰۰	۳۱ ۱۳۸۰
۸	۱	۹		۱۳۹۵۰۰	۳۱ ۱۳۸۱
۱۰	۱	۱۱		۸۳۰۰۰	۸ ۱۳۸۲
۱۰	۱	۱۱		۸۳۰۰۰	۸ ۱۳۸۳
۱۱	۱	۱۲		۱۵۰۰۰۰	۱۱ ۱۳۸۴
۱۳	۱	۱۴		۱۶۰۰۰۰	۱۱ ۱۳۸۵
۱۴	۱	۱۵		۱۶۰۰۰۰	۱۱ ۱۳۸۶
۴	۱	۵		۱۶۰۰۰۰	۱۱	بویراحمد
۴	۰	۴		۰	۰	کهکیلویه
۳	۰	۳		۰	۰	گچساران
۱	۰	۱		۰	۰	دنا
۲	۰	۲		۰	۰	بهمنی

سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد - ۱۳۸۶ - ۶-نفت و گاز

۲- تعداد مخازن و جایگاههای فروش مواد سوختی(دباله)

تعداد شعب فروش نفت	تعداد پمپ			سال و شهرستان
	نفت سفید	نفت گاز	بنزین	
۱۴۰	۴	۸	۸ ۱۳۷۰
۱۴۵	۴	۸	۸ ۱۳۷۵
۳۹۸	۱۱	۲۲	۲۸ ۱۳۸۰
۴۱۹	۱۰	۲۴	۳۰ ۱۳۸۱
۴۳۱	۱۳	۲۵	۴۶ ۱۳۸۲
۵۳۴	۱۵	۲۸	۴۸ ۱۳۸۳
۳۴۸	۸	۲۸	۶۵ ۱۳۸۴
۴۸۱	۱۱	۲۵	۵۸ ۱۳۸۵
۴۸۸	۹	۲۶	۶۹ ۱۳۸۶
۲۳۶	۱	۱۲	۳۰	بویراحمد
۱۹۵	۴	۸	۱۲	کهگیلویه
۵۷	۲	۲	۲۱	گچساران
...	۱	۱	۲	دنا
...	۱	۳	۴	بهمنی

مأخذ - شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران - منطقه کهگیلویه و بویراحمد.(ر.پ).

۶-نفت و گاز سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد-۱۳۸۶

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گاز رسانی شده ، تعداد انواع انشعاب ، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی

صنعتی	تعداد انشعاب			تعداد روستاهای گاز رسانی شده	تعداد شهرهای گاز رسانی شده	سال و شهرستان
	خانگی - تجاری	جمع				
-	-	-	-	-	- ۱۳۷۰
-	-	-	-	-	- ۱۳۷۵
-	-	-	-	-	- ۱۳۸۰
۱۲	۳۰۲۱۸	۳۰۲۳۰	۱۸	۷ ۱۳۸۱	
۱۲	۳۲۹۴۱	۳۲۹۵۳	۲۰	۹ ۱۳۸۲	
۱۲	۳۵۵۰۸	۳۵۵۲۱	۳۰	۹ ۱۳۸۳	
۲۵	۳۸۸۳۱	۳۸۸۵۶	۳۱	۹ ۱۳۸۴	
۲۶	۴۴۳۹۴	۴۴۴۲۰	۳۳	۹ ۱۳۸۵	
۲۷	۴۹۶۰۶	۴۹۶۳۳	۴۷	۱۰ ۱۳۸۶	
۲۱	۱۸۸۰۶	۱۸۸۲۷	۳۵	۲ بویراحمد	
۲	۱۱۲۷۲۰	۱۲۷۲۲	۴	۴ کهگیلویه	
۴	۱۶۱۱۵	۱۶۱۱۹	۳	۲ گچساران	
.	۱۹۶۵	۱۹۶۵	۴	۱ دنا	
...	۱	۱ بهمنی	

سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد - ۱۳۸۶ - ۶- نفت و گاز

۳- ۶- تعداد شهرها و روستاهای گاز رسانی شده ، و تعداد انواع انشعاب ، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی(دباله)

مصرف گاز طبیعی(هزار متر مکعب)	تعداد مصرف کننده (مشترک)			سال و شهرستان
	صنعتی	تجاری	خانگی	
-	-	-	-	۱۳۷۰
-	-	-	-	۱۳۷۵
۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۳۸۰
۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۳۸۱
۱۵۷۰۶۲	۰	۱۵۷۴	۳۵۱۱	(۱) ۱۳۸۲
۱۸۱۰۰۰	۱۲	۱۶۶۲	۴۵۵۷۰	(۲) ۱۳۸۳
۲۰۱۰۰۰	۲۵	۱۷۵۷	۴۸۰۴۲	(۳) ۱۳۸۴
۳۰۴۰۰۰	۰۰۰	۱۹۶۲	۵۵۴۲۶	(۴) ۱۳۸۵
۴۷۶۲۰۰	۱	۲۲۸۰	۶۲۵۲۲	(۵) ۱۳۸۶
۱۵۱۹۰۰	۰۰۰	۱۱۹۷	۲۶۰۹۵	بویراحمد
۵۳۷۰۰	۱	۵۴۷	۱۵۰۳۲	کهگیلویه
۴۹۷۰۰	۰۰۰	۵۰۳	۲۰۲۴۵	گچساران
۲۲۰۹۰۰	۰۰۰	۱۳۳	۲۱۶۱	دنا
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	بهمنی

(۱) اطلاعات فقط مربوط به تعییرات سال ۸۲ می باشد.

(۲) منظور تعداد مصرف کننده تاکنون می باشد.

مأخذ - شرکت ملی گاز ایران - منطقه کهگیلویه و بویراحمد(ر.پ).

